

Inimesel, kes on saanud kahekordset Eesti keskmist palka, ent ei ole II pensionisamba liige, oli kindlustusosak 2020. aasta lõpuni 2,0. Alates 2021. aastast on tema kindlustusosak samuti 2,0. Sellele liidetakse solidaarosak, mis on aasta jooksul üle töötasu alammäära teeninud inimesel 1,0. Selle tulemusel on osakute summa 3,0. Saadud tulemus jagatakse kahega, mille tulemusel on kahekordset keskmist palka saanud inimese ühendosak 1,5.

Kui inimene on liitunud II pensionisambaga ning saanud kahekordset Eesti keskmist palka, oli tema kindlustusosak 2020. aasta lõpuni 1,6. Alates 2021. aastast on tema kindlustusosak samuti 1,6. Sellele liidetakse solidaarosak, mille suurus on 0,8, kui inimene on aasta jooksul teeninud üle töötasu alammäära ning liitunud II pensionisambaga.

Paul on töötanud 1977. aastast ning soovib jääda pensionile 2021. aastal. Pauli pensioni suuruse arvutamiseks liidetakse kokku baasosa, mis on kõigile ühesuurune, ning staažiosa, mille suurus sõltub Pauli töötamisest ja õpingutest 1977–1998. aastal. Baasosale ja staažiosale liidetakse juurde ka kindlustusosa, mille suurus sõltub sotsiaalmaksust, mida on Pauli töötasult makstud vahemikus 1999–2020. Kuna Paul 2021. aastal ei tööta, ei ole tema pensioni valemis ühendosa.

Tõnu on töötanud 1986. aastast ja soovib jääda pensionile 2026. aastal. Tõnu pensioni suuruse arvutamiseks liidetakse kokku baasosa, mis on kõigile ühesuurune, staažiosa, mille suurus sõltub Tõnu töötamisest 1986.–1998. aastal ja õpingutest 1983.–1986. aastal. Baasosale ja staažiosale liidetakse ka kindlustusosa, mille suurus sõltub sotsiaalmaksust, mida on Tõnu töötasult makstud vahemikus 1999–2020. Kõige lõpuks liidetakse ka ühendosa, mille suurus sõltub sotsiaalmaksust, mida on Tõnu töötasult makstud 2021. aasta algusest kuni pensionile jäämiseni aastal 2026.

Selle tulemusel on osakute summa 2,4. See summa jagatakse kahega, mille tulemusel on kahekordset keskmist palka saanud inimese ühendosa 1,2.

Võrdluseks – poolt Eesti keskmist palka saanud ja II sambaga mitteliitunud inimese kindlustusosak on 0,5. Sellele liidetakse solidaarosak, mis on 1,0. Osakute summa on 1,5. Kui jagada see kahega, siis selgub, et tema ühendosa selle aasta eest on 0,75.

Eesti keskmise palga saaja jaoks midagi ei muutu. Kui inimene ei ole II sambaga liitunud, oli tema kindlustusosak ja solidaarosak 2020. aasta lõpuni 1,0. Tema 2021. aastast koguneva ühendosa suurus on samuti 1,0.

Kui inimene, kes praegu juba on vanaduspensionil, töötab 2021. aastal, lisandub selle eest 2022. aasta 1. aprillil tema pensionile ühendosa. Kui 2021. aastal läheb pensionile inimene, kes ka 2021. aastal töötas ning teenis seega ühendosa, arvestatakse see kohe tema määratava pensioni sisse.

Uuri lisa www.sotsiaalkindlustusamet.ee, kirjuta Info@sotsiaalkindlustusamet.ee või helista 6121 360.

Riikliku pensioni valem muutub

Alates 2021. aastast lisandus pensioni I samba valemisse uus osa.

Seni koosnes I samba pension kolmest osast: baasosast, staažiosast ja kindlustusosast.

Alates 2021. aastast hakkas kogunema uus osa – ühendosa. Ühendosa leiavad pensionivalemist inimesed, kes lähevad pensionile alates 2021. aastast või on juba vanaduspensionil, ent jätkavad töötamist.

I samba pensionisumma suurus kujuneb igale inimesele individuaalselt ning sõltub esmajoones elu jooksul kogunenud pensionistaažist.

Eri ajajärgude osas arvestatakse pensionistaaži erinevalt:

- Kõik, kes töötasid, õppisid ülikoolis ja teenisid armees **kuni 31. detsembrini 1998**, leiavad selle aja kohta oma pensionivalemist **staažiosa**. Sel perioodil kogunenud pensionistaaži tõendamiseks tuleb inimesel endal esitada sotsiaalkindlustusametile tööraamat või selle puudumise korral muud tõendavad dokumendid.
- **1999. aasta algusest** muutus pensioni arvutamise kord ja kogunema hakkas **kindlustusosa**. Sealt alates ei pidanud inimene ise enda töötamist tõendama. Selle perioodi pensionistaaži arvestatakse inimese eest makstud sotsiaalmaksu alusel.
- **Alates 2021. aastast** muutus taas pensioni arvutamise kord. Sealt alates läheb töötamine pensionistaažis arvesse **ühendosana**, mis lisandub pensionivalemisse. Ühendosak koosneb 50% ulatuses kindlustusosakust ja 50% ulatuses solidaarosakust.

$$\text{Ühendosak} = (\text{solidaarosak} + \text{kindlustusosak}) \div 2$$

Uus ühendosak koosneb pooles ulatuses kindlustusosakust, mille suurst arvestatakse laekunud sotsiaalmaksu põhjal. Näiteks on Eesti keskmist palka teeninud inimese kindlustusosaku suurus 1,0, kaht keskmist palka teeninud inimese kindlustusosaku suurus on 2,0 jne.

Teise poole ulatuses koosneb osak solidaarosakust. Selle suurus on maksimaalselt 1,0, kui inimese eest on aasta jooksul makstud sotsiaalmaksu vähemalt 12-kordselt töötasu alammääralt ja ta ei ole liitunud II pensionisambaga. Kui inimene on liitunud II pensionisambaga, on solidaar- osaku suurus kõige rohkem 0,8.

Kui inimese eest on makstud aasta jooksul sotsiaalmaksu vähem kui aastaselt töötasu alammääralt, arvutatakse solidaarosak proportsionaalselt. Seetõttu ei ole põhjust muretseda, kui töötasu pole igakuiselt võrdne, sest solidaarosakut vaadatakse aasta lõikes.

Pensionisumma arvutamiseks liidetakse alates 2021. aastast varasema kolme osa asemel kokku neli osa.

BAASOSA	+ STAAŽIOSA	+ KINDLUSTUSOSA	+ ÜHENDOSA	= SINU PENSION
235,3079€ (1. aprilli 2021 seisuga)	pensionioiguslik staaž x 7,206 € (aastahinne* 1. aprilli 2021 seisuga)	Kindlustusosakute summa x 7,206 € (aastahinne 1. aprilli 2021 seisuga)	(solidaarosak + kindlustusosak) / 2 = ühendosakute hulk x 7,206 € (aastahinne 1. aprilli 2021 seisuga)	= pensioni summa

* Aastahinne on ühe aasta pensionioigusliku staaži- või kindlustusosaku maksumus. Selle suurus muutub iga aasta 1. aprilli seisuga.